

KÚRIA

Bfv.II.1144/2015/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. év január hó 20. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A család büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Törvényszék 1.B.892/2008/78. számú ítéletét és a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.44/2013/8. számú végzését I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Veszprémi Törvényszék a 2013. január 30. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 1.B.892/2008/78. számú ítéletével I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett család büntettségében [1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont], társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettségében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont], közokirat-hamisítás büntettségének kísérletében [korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont] és 2 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). Ezért őt - halmazati büntetésül - 3 év börtönbüntetésre, 3 év közügyektől

eltiltásra és végleges hatállyal az ügyvédi foglalkozástól eltiltásra ítélte. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Győri Ítéltőtanács a 2014. február 11. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.44/2013/8. számú végzésével az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

A jogerős ügydöntő határozat (alapítélet) ellen az I. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján - a tényállás 2. pontjában körülírt csalást és a tényállás 3. pontjában körülírt közokirat hamisítás kísérletét érintően a bűnösségének az anyagi büntetőjog szabályainak megsértésével történt megállapítása miatt, illetve a bűncselekmények törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetés kiszabása miatt.

A felülvizsgálati indítványban - majd utóbb a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételben - kifejtettek szerint a tényállás 2. pontban rögzített csalás kapcsán a bíróság tévesen állapította meg, hogy őt jogtalan haszonszerzési célzat vezette és hogy ő volt a cselekmények irányítója. A bíróság nem foglalkozott továbbá azzal, hogy az ő elállása állította vissza az eredeti állapotot.

A bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan. A bíróság a megismételt eljárásban nem hallgatta ki T E-t, aki az egész vételi ügyet elindította; a megismételt eljárásban nem hallgatta ki Cz-né Sz Zs-nát sem. Ennél fogva e két tanúnak a terheltekkel való szembesítése is elmaradt.

A tényállás iratellenes megállapításokat tartalmaz arra, hogy a saját elképzeléseit kívánta érvényesíteni. Aggályos a II. rendű terhelt nyomozás során tett egyetlen, éspedig tanúként tett vallomása. S K-né és dr. S B is részese az elkövetésnek, ők sem érdektelen tanúk. T E más néven mutatkozott be a F K Kft. sértett képviselőjének. Aggályos és vitatható dr. S B-nak, a sértetti cég képviselőjének tanúvallomása is.

Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában elismeri, hogy az ajándékozási szerződést ő szerkesztette és ő írta alá. Állítja azonban, hogy csalási szándéka „az első perctől” kezdve nem volt és nem vezette őt jogtalan haszonszerzési célzat. Nem ő irányította az eseményeket és nem magának kívánta megszerezni az ingatlant. A hitelügyletre azért volt szükség, hogy a T E-vel való korábbi rossz viszony ne legyen a vétel akadálya. T E vette fel a kapcsolatot a II. terhelttel, akit T E-n keresztül ismert meg. A II. rendű terhelt a F Kastély Kft. tulajdonosainak és dr. S B, a cég jogi

képviselője tudtával és beleegyezésével intézkedett a hitelügyletről, a cégszűke és a mérlegadatok beszerzéséről. A cégszűke tulajdonosok maguk nem akartak hitelt felvenni, így merült fel, hogy azt magánszemély vegye fel. Az ajándékozási szerződés előzőleg adásvételi szerződés volt.

A tényállás 3. pontjában rögzített közokirat-hamisítás bűntettének kísérlete kapcsán az általa készített üzletrész adásvételi szerződés nem volt alkalmas a tulajdonjog bejegyzésére, „így nem tekinthető” közokiratnak. A szerződést pedig nem a tényállásban megjelölt Sz J, hanem T E adta be a földhivatalhoz.

A bíróságok nem értékelték, hogy az elállás és az eredeti állapot helyreállítása nem a sértett, hanem az I. rendű terhelt magatartásának eredménye. Ez akkor is értékelendő, ha ez S-né tudtával ugyan, de az I. rendű terhelt aláírásával történt meg.

Az I. rendű terhelt mindezek alapján a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát, végső soron a valóságos cselekményeivel arányos - az elkövetés után megromlott egészségi állapotára és a szabadságvesztés büntetés töltése alatt tanúsított kifogástalan magatartására is figyelemmel -, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását kérte.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1214/2015. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében a törvényben kizártnak, érdemében pedig alaptalannak találta, s ezért a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az a felülvizsgálati indítványban nem támadható. A tényállás támadása körébe tartozik a II. rendű terhelt, S K-né és dr. S B tanúk vallomásainak kifogásolása, annak a sérelmezése, hogy a megismételt eljárásban T E és Cz-né Sz Zs tanúk ismételt kihallgatása és a terheltekkel való szembesítése elmaradt, illetve a szerződés benyújtójaként T E megjelölése. Az I. rendű terhelt az indítványában a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő olyan tényeket is állított, amelyek a terhére rótt bűncselekmények megállapítása körében egyébként közömbösek, így azt, hogy T E milyen néven mutatkozott be a sértetti cég képviselőjének, vagy azt, hogy az ajándékozási szerződés előzőleg adásvételi szerződés volt.

A Legfőbb Ügyészség szerint az I. rendű terhelt alaptalanul hivatkozik arra, hogy az üzletrész-átruházási szerződés nem tekinthető közokiratnak, mivel benyújtásával a sértetti cég

tulajdonos-változásának valótlan adatokkal történő bejegyzését kezdeményezte a közhiteles nyilvántartásban. Az irányadó tényállás alapján az I. rendű terhelt részéről a tévedésbe ejtő magatartás egyértelműen megállapítható, és nem gyengíti a bűnösség ténybeli indokait, hogy erre kinek az érdekében került sor.

III.

A Kúria azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, érdemében pedig nem alapos.

1.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben meghatározott feltételek szerint nyílik lehetőség. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. A tényálláshoz kötöttségre figyelemmel a Kúria a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül [Be. 423. § (4) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

A tényálláshoz kötöttség folytán a felülvizsgálati eljárásban nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

A tényálláshoz kötöttség olyan alapvető szabály, hogy a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése az alapeljárásban megállapított tényállás alapján bírálendő el abban az esetben is, ha a tényállás hiányos, nem kellően felderített vagy ellentétes az iratok tartalmával (BH2004.102.). Másként fogalmazva: az irányadó tényállásból elvenni, vagy ahhoz hozzátenni nem lehet.

2.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűnösség megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában részben a tényállást és a bizonyítékok mérlegelését támadta, amikor azt

állította, hogy az iratellenes megállapításokat tartalmaz, részben felderítetlen, illetve egyes tanúk vallomásának értékelése helytelen. A tények átértékelésén keresztül kifogásolta bűnösségének a megállapítását, ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

A Kúria ezért - egyetértve a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatában kifejtett érveléssel - nem foglalkozott, és nem is foglalkozhatott az I. rendű terhelt indítványának a tényállás megalapozatlanságának alátámasztására felhozott érvekkel.

3)

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdése b) pontjának 1. fordulata alapján akkor is helye van felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

A korábbi Btk. 318. §-ának (1) bekezdése szerint csalást követ el, aki jogtalan haszonszerzés végett mászt tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz.

A csalás elkövetési magatartása a jogtalan haszonszerzésre irányuló tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás, eredménye a kár bekövetkezése. Az elkövetési magatartás és a károkozás között okozati összefüggésnek kell fennállnia.

Az irányadó tényállás (elsőfokú ítélet 6-12. oldal) a következőket tartalmazza:

Tényállás 1. pont

A sértett F Kastély Kft. tulajdonát képezi a B külterületén található, hrsz. alatt nyilvántartott ingatlan együttes, amely szállodából, vendéglőből, gazdasági épületből és a hozzá tartozó telekből áll. Ezt az ingatlan együttest 1999 és 2004 között a T E által képviselt Kft. bérelte és üzemeltette. A bérleti szerződést az ügyvéd foglalkozású I. rendű terhelt ellenjegyezte, aki akkoriban a sértetti cég jogi képviselője volt.

Utóbb a sértetti cég külföldi tulajdonosai és T E közötti viszony megromlott. A bérlet lejártát követően a külföldi tulajdonosok az ingatlant értékesíteni kívánták.

2007 tavaszán T E vételi szándékkal kereste fel az I. rendű terheltet, akiről azt hitte, hogy továbbra is a sértetti cég jogi képviselője. Az I. rendű terhelt megtévesztette T E-t. Nem világosította fel őt arról, hogy már nem jogosult a sértett kft. képviselőjeként eljárni és üzleti tárgyalásokat kezdett folytatni az adásvételi szerződés létrehozása érdekében.

Azt tanácsolta, hogy a megromlott viszonyra figyelemmel egy harmadik cég nevében kellene az adásvételt véghezvinni. Az I. rendű terhelt tanácsára T E megállapodott az A Kft. ügyvezetőjével, Sz J-sal abban, hogy ez a cég lesz a vevő.

Az I. rendű terhelt egyfelől egy valótlan tartalmú megbízást hamisított arról, hogy őt a sértetti cég ügyvezetője megbízta az ingatlan értékesítésével, másfelől magát valótlanul az A Kft. jogi képviselőjeként feltüntetve, egy ügyvéd-kollégája által aláírt szerződéstervezetet, vételi ajánlatot készített és küldött meg a sértetti cég képviselőjén keresztül a külföldi tulajdonosoknak.

A F Kastély Kft. sértett külföldi tulajdonosainak egyetértéséről a jogi képviselőjük, dr. S B tájékoztatta a szerződéstervezetet, vételi ajánlatot aláíró ügyvédet.

A fejlemények ismeretében T E hitelfelvételi lehetőséget keresve a hitelközvetítéssel foglalkozó II. rendű terhelthez fordult, majd közölte az I. rendű terhelttel, hogy tud hitelt szerezni.

Tényállás 2. pont

Az I. rendű terhelt magának is szeretett volna hitelt felvenni, és a II. rendű terhelt közreműködésével 31 millió forint magánhitelhez jutott, családi ingatlanjuk jelzálogjoggal megterhelése mellett.

Az I. rendű terheltnak további nagyobb összegű magánhitelre volt szüksége, de ingatlanfedezettel már nem rendelkezett. Az I. rendű és II. rendű terhelt ezért megállapodtak abban, hogy a F Kastély Kft. sértett ingatlan tulajdonjogát hamis szerződéssel magánszemélyre ruházzák át, és erre az ingatlanfedezetre a II. rendű terheltet további 30 millió forint magánhitelt vesz fel. A II. rendű terhelt megkérte S K-né konyhalányt, hogy „pár napra” fogadja el ajándékként a sértetti cég ingatlanját azt állítva, hogy a külföldi tulajdonosok szeretnének hitelt felvenni, de nem magyar állampolgárként nem vehetnek fel. Erre S K-né átadta az okmányait a II. rendű terheltnak.

Az I. rendű terhelt elkészítette az ajándékozási szerződést arról, hogy a sértetti cég, mint ajándékozó átadja a 240 millió forint értékű ingatlant S K-né, mint ajándékozott részére. Az I. rendű terhelt a szerződésre aláhamisította a sértetti cég ügyvezetőjének és a megajándékozottnak az aláírását, és ellenjegyezte a szerződést.

Az I. rendű terhelt a megajándékozott nevében kérelmezte a tulajdonjog bejegyzését a földhivatalnál. A földhivatal a megajándékozott tulajdonjogát 2007. július 25-én bejegyezte az ingatlan-nyilvántartásba.

A II. rendű terhelt által megbízott értébecslő az ingatlan értékét 175 millió forintban állapította meg.

Tényállás 3. pont

Az I. rendű terhelt 2007. július 3-án adásvételi előszerződést készített arról, hogy a sértetti cég a 100 %-os üzletrészét 400 ezer euró vételárért eladja az A Kft. vevőnek. Az I. rendű terhelt az üzletrész adásvételi-előszerződést ellenjegyezte annak ellenére, hogy tudomása volt arról, hogy a felek között az értékesítést illetően megállapodás nem jött létre. Az I. rendű terhelt „érdekkörében eljáró személy” a szerződésre a sértetti cég külföldi tulajdonosainak az aláírását aláhamisította, majd I. rendű terhelt a szerződést, mint a tulajdonosok által jogszerűen aláírt okiratot T E közreműködésével aláíratta Sz J-sal, a vevő képviselőjével.

Az adásvételi előszerződést az A Kft. vevő nevében eljáró Sz J benyújtotta a földhivatalhoz, ahol 2007. július 27-én iktatták. Miután a II. rendű terhelt erről értesült - az I. rendű terhelt utasítása alapján - 2007. július 30-án a földhivatal vezetőjétől S K-né nevében sürgősséggel kérte az A Kft. kérelmének az elutasítását azzal, hogy mint az ingatlan jogszerű tulajdonosának az üzletrész adásvételi-előszerződés megkötéséről nincs tudomása és ez a beadvány a hitel felvételét hátráltatja. A kérelmet S K-né aláírta.

A földhivatal 2007. augusztus 1-jén az A Kft. „tulajdonjog fenntartással történt eladás” tényének feljegyzése iránti kérelmét számos - az ítéletben részletezett - hiányosság okából elutasította, ekként a hamis magánokirat alapján valótlán adat nem került bejegyzésre a közhiteles ingatlan-nyilvántartásba.

A sértetti cég tényleges jogi képviselője, dr. S B 2007. augusztus 17-én a földhivatalban észlelte S K-né tulajdonjogának a hrsz. alatti ingatlanra vonatkozó bejegyzését és még aznap rendőrségi feljelentést tett. Ugyanezen a napon a sértetti cég képviselője és S K-né aláírták az ajándékozási szerződést felbontó megállapodást, és annak alapján a földhivatal 2007. szeptember 25-én a sértetti cég nevére visszajegyezte az ingatlan tulajdonjogát. Ezzel a sértettnek okozott 100 millió forint kár - miután ennyi volt az ingatlan értéke - megtérült.

Tényállás 4. pont

Az I. rendű terhelt a büntetőeljárás megindítását követően, 2007. augusztus 24-én a földhivatalhoz és az APEH regionális igazgatóságához S K-né nevében beadványokat írt. Az előbbiben a tulajdonjog-bejegyzés iránti kérelmét vonta vissza arra hivatkozva, hogy mind az ingatlannal, mind a tulajdonjog átruházásának jogcímével kapcsolatban tévedésben volt. Az utóbbiban a kérelem visszavonását közölte annak érdekében, hogy S K-né a

vagyonátruházási illetékfizetési kötelezettség alól mentesüljön. Mindkét magánokiraton S K-né aláírását és a földhivatalnak címzett okiraton két fiktív tanú aláírását és lakcímét is aláhamisította.

A bíróságok által megállapított tényállás alapján megállapítható, hogy az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványát alapvetően attól eltérő tényekre alapozta, ami - a fentebb már kifejtettek szerint - a tényállás tilalmazott támadásának minősül. Állításaitól eltérően a tényállás nem hagy kétséget a felől, hogy a sértett kijátszásában ismételten egyaránt irányító szerepet játszott.

A tényállás szerint T E kívánta megvásárolni a F Kastély Kft. tulajdonát képező, B hrsz. alatt nyilvántartott, természetben B külterületén található ingatlan együttest, és ennek érdekében ő fordult az I. rendű terhelthez, aki ettől kezdve meghatározta, hogy mi és miként történjék. Az I. rendű terhelt azért állapodott meg a II. rendű terhelttel, hogy a sértettet a tulajdonától megfosszák. A valótlan tartalmú ajándékozási szerződés kifejezetten az I. rendű terhelt saját érdekét szolgálta, azt a célt, hogy a fiktív ajándékozás révén megszerzett ingatlan számára hitel fedezete lehessen.

Miután az I. rendű terhelt a hitelközvetítő II. rendű terhelttel megegyezett abban, hogy a F Kastély Kft. megvásárlásához szükséges hitelt az A Kft. számára megszerzi, a II. rendű terhelt az I. rendű terhelt részére 2007 júliusában sikeresen intézett magánhitelt 31 millió forint összegben az I. rendű terhelt és családtagjai részre. Ám az I. rendű terheltnak további nagyobb összegű készpénz hitelre volt szüksége, amelynek felvételéhez szükséges ingatlanfedezettel már nem rendelkezett. Ennek érdekében állapodott meg a II. rendű terhelttel abban, hogy utóbbi az üzleti kapcsolatai útján az I. rendű terhelt részére a B hrsz. alatti ingatlan fedezete mellett fog hitelezőt közvetíteni. A terheltek ezért állapodtak meg abban is, hogy a b-i ingatlan fedezetként való biztosítása érdekében annak tulajdonjogát hamis szerződéssel magánszemélyre ruházzák át. Az I. rendű terhelt célja e cselekmények végrehajtása során az volt, hogy a saját maga számára szerezzen jogtalan haszonnak minősülő vagyoni előnyt.

A család megvalósulása szempontjából ugyan közömbös, hogy a terhelt cselekménye a saját maga, vagy más számára történő jogtalan haszonszerzést célozza (BH2004.69.), a jelen ügyben eredményesen nem vonható kétségbe, hogy az I. rendű terhelt célja a magánhitel megszerzése volt. Miután a család bűncselekményének egyéb tényállási elemei is megvalósultak, ezért az I. rendű terhelt bűnösségének megállapítására a család büntetőjogi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor.

A Be. 416. § (1) bekezdése b) pontjának 1. fordulata alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására.

Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában sérelmezte, hogy a bíróságok nem értékelték elállásként a tényállás 4. pontjában megállapított utócsелеkményeket, amelyeket egyes következmények elkerülésére végzett.

a)

Az irányadó tényállás szerint a földhivatal a benyújtott hamis és valótlan tartalmú ajándékozási szerződés, hamis aláírási címpéldány és a további okiratok alapján S K-né tulajdonjogát 2007.július 25-én a B hrsz. alatti ingatlanra 1/1 arányban bejegyezte. E bejegyzéssel a sértett kára bekövetkezett, csalás befejezetté vált. Erre figyelemmel a bűncselekmény kísérletének keretei között értékelendő önkéntes elállás megállapítása már fogalmilag kizárt.

Az I. rendű terhelt az elállás mellett jelezte, hogy az eredeti állapot visszaállítására is sor került. Az eredeti állapot visszaállítása - a már kifejtettekre figyelemmel - önmagában nem minősülhet elállásnak és legfeljebb a kár megtérülésének keretei között értékelhető.

A tényállás szerint azonban 2007. szeptember 17-én a F Kastély Kft.-t képviselő W H ügyvezető és S K-né ajándékozási szerződést felbontó megállapodást írtak alá, amelyet a Földhivatal 2007. szeptember 25-én bejegyzett és ezzel az ingatlan tulajdonjogát a F Kastély Kft. jogosult nevére visszajegyezte. Az eredeti állapot visszaállítása tehát nem az I. rendű terhelt magatartásának a következménye volt.

b)

A Kúria a jogerős ítélet tényállása alapján azt állapította meg, hogy a hamis ajándékozási szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba valótlan adat került bejegyzésre és ezért a közokirat-hamisítás büntetettének befejezett alakzata maradéktalanul megvalósult.

Tény, hogy ezt követően - a tényállás 4. pontja alatt kifejtettek szerint - I. rendű terhelt a S K-né aláhamisított aláírásával ellátva a földhivatalhoz intézett tulajdonjog-bejegyzés iránti kérelmét visszavonta, ez a magatartása azonban kísérlettől önkéntes elállásnak a befejezett bűncselekmény megvalósítását követően már nem minősülhetett.

c)

Az I. rendű terhelt a tényállás 3. pontjában szerepeltetett

közokirat-hamisítás kísérletének megállapítását is sérelmezte, ugyancsak tévesen.

A korábbi Btk. 274. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján az (ún. intellektuális) közokirat-hamisítás büntettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt egy hamis és valótlan tartalmú magánokiratot készített, amikor a fiktív üzletrész adásvételi előszerződést előállította. Ezt a magánokiratot azután az A Kft. képviselőjében eljáró Sz J használta fel, miután ő - és nem T E - benyújtotta a földhivatalhoz.

A hamis magánokirat alapján valótlan adat került volna bejegyzésre a közokiratnak minősülő ingatlan-nyilvántartásba [Pp. 195. § (1) bekezdés, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 5. § (1) bekezdés 1. mondat], a bejegyzés azonban elmaradt, ezért közokirat-hamisítás büntette a Btk. 16. §-a szerinti kísérlet szakaszában megrekedt.

Az I. rendű terhelt által készített hamis magánokirat természetesen megőrizte ezt a minőségét azután is, hogy a földhivatalhoz benyújtásra került függetlenül attól, hogy a célzott bejegyzésre alkalmas volt.

Az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettének tette az, akinek közvetlen közreműködése folytán kerül a közokiratba valótlan adat, tény vagy nyilatkozat. E bűncselekmény elkövetési magatartása tehát csak az a közreműködés, amelynek eredményeként az arra feljogosított hivatalos személy - a tévedése folytán - a valótlan adatokat a közokiratba foglalja. Minden más közreműködés valójában e tettesi magatartást mozdítja elő és ahhoz kapcsolódó bűnsegélyként értékelhető. Társtettség is csak akkor állapítható meg, ha két vagy több elkövető azonos cselekménnyel - mint pl. közös beadvány benyújtásával - kezdeményezi a valótlan adatok közokiratba foglalását. (BH 2013.175.)

Az irányadó tényállás alapján azonban az állapítható meg, hogy a hamis magánokiratot a földhivatalhoz Sz J nyújtotta be, abban a tudatban, hogy azt az eladók jogszerűen írták alá. A szerződést, illetve a bejegyzése iránti kérelmet 2007. július 27-én iktatták a földhivatalban. Sz J az irányadó tényállás szerint nem tudta, hogy az üzletrész adásvételi-előszerződés hamis és valótlan. Őt az I. rendű terhelt felhasználta a bűncselekmény elkövetéséhez, ezért-miután a valótlan adatok bejegyzésére utóbb nem került sor - a közokirat-hamisítás büntettének kísérletét közvetett tettesként követte el.

Az elkövetői minőség elvételének - azaz közvetett tettesség helyett tettesség megállapításának - azonban a Kúria megállapítása szerint nem lehetett és nem is volt semmilyen hatása a kiszabott büntetésre.

d)

Tény végül, hogy az I. rendű terhelt utasítása alapján eljárva a II. rendű terhelt 2007. július 30-án a földhivatal vezetőjéhez címezve S K-né nevében sürgősséggel kérte elutasítani az A Kft. kérelmét azzal, hogy az ingatlan jogszerű tulajdonosának az üzletrész adásvételi-előszerződés megkötéséről nincs tudomása. A földhivatal azonban a 2007. augusztus 1-jén kelt határozatával az A Kft. „tulajdonjog fenntartással történt eladás” tényének feljegyzése iránti kérelmét számos hiányosság - így különösen a jogi képviselő hiánya, az eladó nem tulajdonos, az okirat a felek megállapodását nem tartalmazza, bejegyzési engedély hiánya, cégiratok, aláírási címpéldány nem került csatolásra - okából utasította el. Az elutasítás okai között S K-né beadványa nem szerepelt.

5.

A csalás büntette két évtől nyolc évig, a közokirat-hamisítás büntette és a közokirat-hamisítás büntettének kísérlete egyaránt három évig, a 2 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége egyaránt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ilyen összetételű bűnhalmazat miatt halmazati büntetésként két évtől - egy nap híján - tizenegy évig terjedő szabadságvesztés volt kiszabható [korábbi Btk. 85. § (1)-(3) bekezdés].

Azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy a közügyekben részt vegyen, azok gyakorlásától el kell tiltani, s e büntetés tartama egy évtől tíz évig terjedhet [korábbi Btk. 53. §, 55. § (1) bekezdés].

Foglalkozásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el, s e büntetés végleges hatályú vagy határozott ideig tart [korábbi Btk. 56. § (1) bekezdés b) pont, 57. § (1) bekezdés 1. mondat].

A többszörös halmazat miatt a legsúlyosabb bűncselekményre irányadó büntetési tétel alsó határát kisebb mértékben meghaladó három év börtönbüntetés, három év közügyektől eltiltás és végleges hatályú ügyvédi foglalkozástól eltiltás mind a nemében, mind a mértékében törvényes büntetés, tehát a kiszabott büntetések önmagukban sem törvénysértőek.

Mindezek folytán Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdésének 1. fordulata alapján tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondatának 1.

fordulata szerinti összetételben -, miután a Be. 423. §-ának (5) bekezdésére figyelemmel hivatalból lefolytatott vizsgálata eredményeként ún. feltétlen eljárási szabálysértést nem észlelt, a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. január 20.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, dr. Feleky István s. k. előadó bíró, dr. Katona Sándor s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
NYM